

Італія: Інформація для апатридів та осіб під ризиком безгромадянства, які втікають від війни в Україні

European
Network on
Statelessness

Координаційний центр ЄМБ (Європейська мережа з питань безгромадянства): [Consiglio Italiano per i Rifugiati](#) & [Associazione per gli Studi Giuridici sull'Immigrazione](#)

Останнє оновлення: 22 лютого 2024

Ця інструкція надає інформацію по окремим країнам для апатридів та осіб під ризиком безгромадянства, які втікають від війни в Україні. Вона слугує джерелом інформації для тих, хто надає допомогу біженцям і постраждалим особам. Акцент зроблений на апатридах та осіб під ризиком безгромадянства, зокрема на особах без документів. Далі в тексті надаються посилання на загальну інформацію для біженців з України. Ми намагаємося регулярно оновлювати інформацію. Якщо ви володієте актуальною інформацією, будь ласка, напишіть нам на Ukraine.crisis@statelessness.eu. Джерелом наданої інформації є координаційний центр ЄМБ, якщо в тексті не вказано інакше.

1. ВИМОГИ ЩОДО НАДАННЯ ПРАВА НА В'ЇЗД І ПОДАЧУ ДОКУМЕНТІВ

Станом на грудень 2023 року, до Італії прибуло 169 040 біженців, які втікали від конфлікту в Україні. Відсутній розподіл даних щодо апатридів, або осіб без документів чи неповнолітніх без супроводу. Усім людям, які втікають від війни в Україні та зможуть довести зв'язок з Україною, дозволять в'їхати до Італії. [Європейська комісія](#) підтверджує, що відсутність документів для виїзду за кордон або медичних документів (сертифікат про вакцинацію або тест на COVID-19) не має бути перешкодою для в'їзду в ЄС, поки триває криза в Україні.

Додаткову інформацію щодо в'їзду та перебування в Італії можна знайти на [інформаційному сайті Міністерства внутрішніх справ для біженців з України](#) та на сайті італійського уряду щодо [надзвичайної ситуації в Україні \(integrazioneimmigranti.gov.it\)](#).

Необхідні документи	<ul style="list-style-type: none">• <u>Особа без громадянства</u>: щоб подати заяву на тимчасовий захист, необхідно пред'явити документ про проживання в Україні, документ, що підтверджує право на міжнародний або національний захист в Україні до 24 лютого 2022 року, або документ, що підтверджує статус особи без громадянства в Україні; немає вимоги для документів, необхідних для звернення за іншими формами захисту або для в'їзду на територію; зв'язок з Україною можна підтвердити недокументальним підтвердженням (наприклад, свідчення інших людей, які подорожують з особою)• <u>Громадяни України без підтвердження громадянства</u>: повинні відвідати Посольство або Консульство України в Італії для ідентифікації та підтвердження громадянства• <u>Інші дорослі</u>: біометричний паспорт або посвідчення особи• <u>Діти</u>: Документи, що посвідчують особу, паспорт або свідоцтво про народження, підтвердження родинних стосунків із супроводжуваним родичем або заява одного з батьків чи опікуна про довіру дитини супроводжувачій дорослій особі• <u>Неповнолітні без супроводу</u>: необхідно звернутися до поліції
В'їзд та реєстрація	<ul style="list-style-type: none">• Біженці з України, повинні зареєструватися в місцевих органах влади, щоб подати заяву на захист (тобто, провінційний штаб поліції (<i>Квестура</i>))• <u>Діти без супроводу</u>: в'їзд дозволений; має бути призначений законний опікун; слід передати в місцеву поліцію, штаб поліції провінції (<i>Квестура</i>) або неурядові організації
Документи, що видаються	<ul style="list-style-type: none">• <u>Бенефіціари тимчасового захисту</u>: дозвіл на тимчасове проживання• <u>Шукачі притулку</u>: дозвіл на проживання для шукачів притулку

Статус в'їзду	<ul style="list-style-type: none"> Відвідувач за правилами Шенгену, одержувач тимчасового захисту або шукач притулку
----------------------	---

2. СПОСОБИ ОТРИМАННЯ МІЖНАРОДНОГО ЗАХИСТУ

Італія пропонує чотири різні форми захисту, які доступні особам без громадянства, які відповідають вимогам: статус біженця, додатковий захист, спеціальний захист і тимчасовий захист. Італія прийняла Указ 28 березня 2022 року на виконання Директиви ЄС про тимчасовий захист, і тимчасовий захист було продовжено до 31 грудня 2024 року. Коротку інформацію про ці шляхи доступу до захисту наведено в таблиці нижче.

Спеціальний захист частково замінив колишній «Гуманітарний захист» у 2018 році. Повідомляється, що органи місцевої поліції можуть плутати ці два типи захисту або помилково вважати, що існують бюрократичні перешкоди для надання або поновлення дозволів на спеціальний захист.

	Міжнародний захист: Статус біженця та додатковий захист	Спеціальний захист	Тимчасовий захист
Що це?	<p><u>Статус біженця:</u> Захист згідно з Конвенцією про статус біженців від 1951 року</p> <p><u>Додатковий захист:</u> Для осіб, які не відповідають визначенню Конвенції 1951 року, але стикаються з серйозною загрозою у своїй країні походження</p>	Тільки для осіб, заяву про міжнародний захист яких було відхилено, але яким загрожує переслідування в країні походження/проживання або в іншій державі, куди вони можуть бути повернуті; або якщо є обґрунтовані підстави вважати, що вони можуть бути піддані тортурам у разі висилки чи відправлення	Тимчасовий захист відповідно до законів ЄС для осіб, які втікають від війни в Україні, та відповідають критеріям
Чи можуть апатриди та/або особи без документів подати заяву?	Так	Так	<p><u>Особі без громадянства:</u> так, якщо вони виїхали з України після 24 лютого 2022 року і були бенефіціарами міжнародного захисту або еквівалентного національного захисту в Україні, а також члени їхніх сімей, або мали посвідку на постійне проживання в Україні і не можуть безпечно повернутися до країни походження.</p> <p><u>Особі без документів:</u> Ні; громадяни України, які не мають документів, що</p>

			<p>посвідчують особу, будуть <u>ідентифіковані</u> в українському посольстві/консульстві після прибуття та отримають довідку, що посвідчує особу.</p> <p>Шукачі притулку можуть подавати заяви, але не бенефіціари міжнародного захисту</p>
Де подати заяву?	<p><u>В Італії:</u> в Офісі імміграції (<i>Ufficio Immigrazione</i>) найближчого штабу поліції провінції (<i>Questura</i>)</p> <p><u>Після прибуття:</u> у відділі Прикордонної поліції; буде направлено до Головного управління поліції провінції (<i>Questura</i>) для офіційної реєстрації</p>	<p>Конкретне застосування неможливе. Спеціальний захист надається в контексті заяви про надання статусу біженця та додаткового захисту, якщо (i) особа відповідає критеріям для отримання спеціального захисту та (ii) відхилено клопотання про надання міжнародного захисту</p>	<p>В Офісі імміграції (<i>Ufficio Immigrazione</i>) найближчого штабу поліції провінції (<i>Questura</i>)</p>
Процедура та права	<p><u>Процедура:</u> вираження наміру подати заяву в усній або письмовій формі; зібрані біометричні дані; заявники мають доступ до перших центрів прийому і можуть бути переведені до Системи прийому та інтеграції (SAI); після ідентифікації заява оформлюється за допомогою «Форми С3»; зобов'язання надати всі відповідні документи до поліції; доступні перекладачі</p> <p><u>Права:</u> посвідка на проживання, що дозволяє перебування та свободу пересування; безкоштовна базова допомога, включаючи проживання та харчування (у пунктах прийому); правова, медична та психосоціальна допомога; право працювати 60 днів після подання заяви; освіта для дітей; право вразливих осіб на перебування в спеціальних установах,</p>	<p>Спеціальний захист надається в рамках процедури отримання статусу біженця та додаткового захисту. До завершення такої процедури права заявника залишаються незмінними</p>	<p>Відповідні особи звертаються до відділу поліції (<i>Questura</i>); подають заяву на отримання посвідки на тимчасове проживання з метою захисту; отримують квитанцію про прийняття заяви (заявник повинен завжди носити таку квитанцію з собою); <i>Questura</i> видає бланк запиту на отримання дозволу на перебування (<i>permesso di soggiorno</i>); особи без громадянства повинні надати будь-які докази відсутності громадянства (наприклад, рішення про видворення, в якому зазначається неможливість визначити країну видворення); посвідчення особи з фотографією; заяву спонсора, який готовий</p>

	<p>отримання експертної підтримки та першочерговий розгляд заяви</p>		<p>прийняти заявника (або звернутися до місцевої префектури (<i>Prefettura</i>), щоб повідомити про необхідність розміщення в приймальному центрі); «декларацію про присутність»; докази батьківських або родинних зв'язків для неповнолітніх. Поки процедура триває, право на перебування, свободу пересування, безкоштовну базову допомогу, включаючи проживання та харчування в центрах прийому, юридичну, медичну та психосоціальну допомогу, освіту для дітей, право на перебування в спеціальних установах для вразливих категорій осіб, право на працевлаштування</p>
<p>Права після визнання</p>	<p>Право на отримання посвідки на проживання на п'ять років з можливістю продовження; реєстрація місця проживання для права доступу; право на працевлаштування; освіту; соціальне забезпечення; і медичне обслуговування на тих же основах, що і громадяни Італії; право на оформлення проїзного документа; право подати заяву на отримання дозволу на довгострокове проживання через п'ять років (за умови дотримання інших вимог); возз'єднання сім'ї; право на отримання італійського громадянства через п'ять років (для біженців); або 10 років (для бенефіціарів додаткового захисту)</p>	<p>Право на отримання посвідки на проживання строком на два роки (яка може бути продовжена лише один раз); реєстрація місця проживання для права доступу; право на працю; освіту; соціальне забезпечення; медичне обслуговування на тих же основах, що і громадяни Італії; право на оформлення проїзного документа. Особи, які подали заяву про надання притулку після березня 2023 року та отримали спеціальний захист, можуть продовжити відповідну посвідку на проживання на 2 роки, що може бути</p>	<p>Право на отримання посвідки на проживання на один рік з можливістю продовження (яка діє до 31 грудня 2024 року); тимчасова реєстрація місця проживання для доступу до прав; право на працю; освіту; соціальне забезпечення; медичне обслуговування на тих же основах, що і громадяни Італії; право подати заяву на міжнародний захист. З 2024 року посвідка на тимчасове проживання з метою тимчасового захисту може бути конвертована в дозвіл на роботу, якщо особа здійснювала регулярну</p>

		переглянуто органами влади	діяльність з працевлаштування або самозайнятості, перебуваючи в Італії на підставі статусу тимчасового захисту
--	--	----------------------------	--

Більше інформації шукайте тут:

- УВКБ ООН Італія, [Притулок в Італії](#)
- Міністерство внутрішніх справ, [Сайт про біженців з України](#), [Практичний посібник для шукачів притулку в Італії](#)
- [Уряд Італії](#), [Брошура про тимчасовий захист в Італії](#)
- [Указ Президента «Про надання тимчасового захисту особам, які втікають від війни в Україні», 28 березня 2022 року](#)
- Про поновлення спеціального захисту: [Закон 50/23 \(Декрет Кутро\)](#) та пояснення на [сайті Integrazione Migranti](#)
- Про продовження та можливість конвертації дозволу на тимчасовий захист у дозвіл на працевлаштування: [Закон про бюджет Італії на 2024 рік, стаття 1, пункти 395-396](#) та пояснення на [Italianvisa.it](#)
- Університет Бокконі, [Проект UASI \(Україна – підтримка та інформація\)](#)
- Sant'Anna, [Основні настанови для людей, які втікають від війни в Україні](#)
- Mazzeschi, [Про тимчасовий захист для українських громадян в Італії](#)
- Європейська комісія, [Інформація для людей, які втікають від війни в Україні](#)
- [Європейська комісія, Комунікація, Тимчасовий захист для осіб, які втікають від російської агресії проти України, рік потому \(березень 2023 року\)](#)
- Агентство Європейського Союзу з питань притулку (EUAA) [Реакція на російське вторгнення в Україну, зокрема «Хто є хто - тимчасовий захист для переміщених осіб з України»](#)
- Агентство Європейського Союзу з питань притулку (EUAA), [Надання тимчасового захисту вимушеним переселенцям з України: Підсумки року \(березень 2023 року\)](#)
- Агентство Європейського Союзу з фундаментальних прав людини, [Звіт про осіб, які втікають від війни в Україні - Втікаючи від війни в Україні: Впровадження тимчасового захисту на місцевих рівнях \(грудень 2023 року\)](#)
- Агентство Європейського Союзу з фундаментальних прав людини, [Звіт про осіб, які втікають від війни в Україні - Втікаючи від війни в Україні: Досвід переміщених осіб у ЄС](#)
- Агентство Європейського Союзу з фундаментальних прав людини, [Наслідки війни в Україні для ЄС у сфері фундаментальних прав людини](#)
- Агентство Європейського Союзу з фундаментальних прав людини, [Російська агресія проти України - Переміщені діти знаходять захист в ЄС - Бюлетень 3](#)
- Європейська рада у справах біженців та вигнанців (ECRE), [Оновлений інформаційний бюлетень про заходи реагування на прибуття переміщених осіб, які втікають від війни в Україні \(березень 2023 року\)](#)
- Європейська рада у справах біженців та вигнанців, [Реакція ЄС на переміщення з України: Рекомендації ECRE \(жовтень 2023 року\)](#)
- [Інформаційна база даних про притулок \(AIDA\), звіт по Італії, Додаток про тимчасовий захист](#)
- Європейська міграційна мережа (ЕММ), [Щорічний звіт про міграцію та притулок за 2022 рік \(липень 2023 року\) \(Розділ 2, Реагування на прибуття осіб, які втікають від війни в Україні\)](#)
- [Карітас Європа \(Caritas Europa\), Прийом біженців з України в Європі та отримані уроки](#)
- [Антидискримінаційний центр "Меморіал", Становище українських дітей в країнах Європи після 24 лютого 2022 року](#)

- KIND & Child Circle, [Замітка про дітей без супроводу дорослих, які втікають від війни в Україні](#)
- Право на захист, [Хто такі особи без громадянства, які втекли з України після російського вторгнення 24 лютого 2022 року](#)

3. ВИЗНАЧЕННЯ БЕЗГРОМАДЯНСТВА ТА СТАТУСУ ЗАХИСТУ

Для апатридів важливо визначити як право на міжнародний захист, так і їх статус особи без громадянства. Необхідно розглянути кожне прохання та визначити обидва статуси, щоб, у разі потреби у міжнародному захисті, людина могла його отримати, навіть будучи особою без громадянства. Визнання статусу особи без громадянства має проходити одночасно, або після визначення статусу біженця, належно враховуючи пріоритет прохання про притулок та принцип конфіденційності для біженців в процедурі визнання безгромадянства. Більше інформації шукайте тут: [Коротке зібрання інформації ЄМБ щодо визначення безгромадянства та захисту в Європі](#).

В Італії існує спеціальна процедура визначення статусу безгромадянства і статусу захисту безгромадянства. Процедура узагальнена у таблиці нижче. Більше інформації шукайте тут: [ЄМБ Індекс безгромадянства в Італії](#). Особам без громадянства наполегливо радимо звернутися за експертною юридичною консультацією щодо своїх прав в Італії (наприклад, у [Consiglio Italiano per i Rifugiati](#)).

	Статус безгромадянства
Що це?	Захист осіб без громадянства відповідно до Конвенції 1954 року про статус осіб без громадянства; доступні два шляхи - адміністративний (для осіб без громадянства, які вже мають посвідку на проживання в Італії) та судовий (для всіх осіб без громадянства); Заявникам рекомендується звернутися до юриста, щоб вибрати відповідну процедуру
Чи можуть апатриди та/або особи без документів подати заяву?	Так
Де подати заяву?	<u>Адміністративна процедура:</u> Міністерство внутрішніх справ безпосередньо або через місцеву префектуру (<i>Prefettura</i>), де проживає заявник <u>Судова процедура:</u> Цивільний суд муніципалітету, де проживає заявник
Процедура та права	<u>Адміністративна процедура:</u> надати свідоцтво про народження; підтвердження законного проживання в Італії; докази безгромадянства; тягар доведення лежить на заявнику; немає співбесіди; прийняття рішень може тривати до кількох років; рішення надаються в письмовій формі та обґрунтовуються; відсутність права на правову допомогу <u>Судова процедура:</u> немає вимоги доводити законне проживання; необхідна юридична допомога (безкоштовна правова допомога може бути отримана за умови відповідності критеріям - <i>тобто</i> , в основному, вимогам щодо низького рівня доходу); судові засідання; спільний тягар доведення; рішення в письмовій та мотивованій формі; право на оскарження; заявники можуть звернутися до суду з проханням отримати дозвіл на тимчасове проживання на час розгляду рішення; заявники з посвідкою на тимчасове проживання не затримуються
Права після визнання	Право подати заяву на отримання дозволу на проживання з можливістю поновлення (зазвичай надається на два роки, але практика різна); проїзний документ; право на працю; соціальну безпеку; охорону здоров'я; освіту; знижені вимоги щодо проживання для натуралізації

4. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОДАЛЬШОГО ПЕРЕМІЩЕННЯ ДО ТРЕТІХ КРАЇН

Заявники на отримання статусу особи без громадянства не можуть подорожувати під час процедури. Визнані особи без громадянства з проїзним документом можуть подорожувати. Бенефіціари тимчасового захисту можуть переміщатися до інших країн-членів ЄС на 90 днів протягом 180-денного періоду. Шукачі притулку не можуть залишати Італію, поки не буде прийнято рішення щодо їхньої заяви. Особи, яким надано міжнародний захист (статус біженця та додатковий захист), а також особи, яким надано спеціальний захист, мають проїзний документ і можуть подорожувати до третіх країн.

5. ІНША ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Консульство України в Мілані створило електронну адресу (milanoconsolato1@gmail.com) та онлайн-платформу для збору звітів про всіх людей (включно з особами без громадянства, особами без документів та неповнолітніми без супроводу) з України, які прибувають до Мілана, з метою встановити зв'язок між приймальними службами та Префектурою і Муніципалітетом. Консульство зв'яжеться з відділом Префектури з надзвичайних ситуацій у справах мігрантів, а також зможе отримувати будь-які запити на підтримку. [Консульство України в Римі](#) також надає інформацію.

6. ОРГАНІЗАЦІЇ, ЯКІ ДОПОМАГАЮТЬ АПАТРИДАМ

Consiglio Italiano per i Rifugiati (CIR) https://www.cir-onlus.org/ +39 06 69200114 cir@cir-onlus.org	УВКБ ООН Італія https://www.unhcr.org/it/ Реєстрація на Захист: +39 800 093222 Гаряча лінія для біженців: 800 905 570 / itaro@unhcr.org
Міністерство внутрішніх справ https://www.interno.gov.it/it/info-utili-lingresso-dei-profughi-ucraini-italia +39 06.4651	Associazione per gli Studi Giuridici sull'Immigrazione (ASGI) https://www.asgi.it/ +39 011 4369158 / segreteria@asgi.it Юридична служба по боротьбі з дискримінацією: + 39 3515542008 antidiscriminazione@asgi.it
Університет Бокконі, Проект UASI (Україна) https://blest.unibocconi.eu/focus-europe-and-ukraine/focus-ukraine/uasi-ucraina-supporto-e-informazione uasi.blest@unibocconi.it	